

OBLIDAT pàg 3
L'arquitecte que va canviar la metròpoli: qui era Pere Falqués?

"VIBRANT" pàg 10
Manuela Serrat Crehuet guanya el concurs del cartell de la Festa Major

líniagràcia

16 anys

Abril 2025 · Núm. 216 · liniagràcia.cat

L'Ajuntament vol accelerar la transformació de Vallcarca

Bonet diu que cal posar fi a "dues dècades d'inacció" i impulsar la rambla verda, que acumula un retard històric pàg 10

Foto: Gràcia Territori Sonor

No l'obliden

Gràcia recorda el músic i escriptor Víctor Nubla pàg 10

FUTBOL pàg 20
El capità de l'Europa, Àlex Cano, supera els 500 partits amb el club

OPINIÓ pàg 6
Josep Xurigué: 'Pensem-ho i triem consum de proximitat'

DIFERENTS VISIONS pàg 14
El comerç fa balanç de mig mandat sobre la seguretat

'BARCELONA IMPULSA' pàg 14
Comerç i restauració, clau per al futur de la ciutat

A FONS

El passat esclavista de la metròpoli

Ni fets aïllats ni un 'negoci' d'uns quants: els experts narren la història pàgs 12 i 13

CULTURA B

Una 'peixera' amb més de 8.000 vinils

L'espai Salvadiscos: una cita obligada per als gurmets musicals pàg 18

ACORD

Un altaveu per als eixos comercials

Línia i Barcelona Comerç impulsen un cicle de conferències pàg 16

La idea més important en publicitat és innovar; generar una picor i després oferir una loció calmant

(Don Draper, Mad Men, temporada 2, capítol 3)

Don Draper no existeix. És un personatge de ficció d'una de les millors sèries de televisió. Però el que presentem avui sí que existeix. Per innovació entenem la introducció de noves maneres de dissenyar, produir o vendre béns o serveis. Bàsicament significa crear un canvi positiu en l'estat de coses existent o, en relació amb el significat literal de la paraula, alterar l'ordre de les coses establertes per fer coses noves. Una nova agència de publicitat és innovar? Sí, perquè som la primera agència de publicitat metropolitana de proximitat, orientada només al petit comerç. Perquè volem impulsar les vendes dels seus singulars negocis. Exportar el talent creatiu al món local. Acompanyar-los en la digitalització de les seves botigues. Introduir-hi de manera pràctica i ètica la Intel·ligència Artificial. I fer-ho amb l'impuls del català com una eina per vendre més i millor. **Neix Barcelona Difusió.**

El modernitzador desconegut

» L'arquitecte modernista Pere Falqués va ser l'encarregat de transformar diferents punts de Barcelona
 » Un nou llibre repassa la història d'aquest home nascut el 1849 per tal de rescatar-lo de l'oblit

Falqués és un dels responsables de la modernització de la metròpoli. Foto: Ajuntament de Barcelona

Laura Santos
BARCELONA

Quan parlem de modernisme català i d'arquitectura, probablement el primer nom que ens ve al cap és el d'Antoni Gaudí. El seu llegat artístic és reconegut internacionalment gràcies a obres com la Sagrada Família, la Casa Batlló, la Pedrera i el Park Güell, entre moltes altres. Gaudí és un dels arquitectes catalans més reconeguts i admirats de la història i, sens dubte, ha definit la imatge cultural de Barcelona de cara al món.

Fenòmens com el de Gaudí, però, sovint condemnen a l'oblit altres figures de la mateixa època que també van tenir un paper rellevant en la projecció de la metròpoli. És el cas, per exemple, de Pere Falqués, un home nascut al barri de Sant Andreu de Palomar, a Barcelona, el 31 d'octubre del 1849 –7 anys abans que Gaudí– i que va encarregar-se de modernitzar diferents indrets de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Intentant treure de l'ombra la seva trajectòria, el professor d'Història de l'art a la UB i especialista en arquitectura del segle XIX Joan Molet n'ha fet la primera monografia íntegra, titulada *Pere Falqués, l'arquitecte municipal de la Barcelona modernista*.

LA MODERNITZACIÓ METROPOLITANA

Falqués va ser arquitecte municipal dels ajuntaments de

Sant Andreu de Palomar (1874-1882) i de Sant Martí de Provençals (1875-1889) abans de la seva annexió a Barcelona, així com de Badalona (1878-1890) i, finalment, de la capital catalana (1899-1916). En tots els casos, Falqués va destacar per grans projectes que van ajudar a transformar uns municipis en ple creixement demogràfic, social i econòmic el segle XIX.

Molet explica que, al llarg de la seva trajectòria, "a Falqués se li van encarregar una sèrie d'edificis municipals, equipaments, museus, escoles i projectes per millorar la xarxa d'aigües, el

Falqués va ser l'encarregat del disseny de l'emblemàtica Font de Canaletes

proveïment d'aliments o l'enllumenat dels fanals". Segons l'historiador, la projecció de les construccions i de les reformes de Falqués va acabar elevat la capital catalana a una "ciutat de primer ordre", sobretot després de l'èxit de l'Exposició Universal del 1888, "quan Barcelona aspira a convertir-se en una ciutat cosmopolita".

Com a arquitecte municipal de fins a tres municipis diferents a la vegada, la quantitat d'obres de Falqués és força gran. Entre els projectes més notoris hi ha l'obertura del Passeig de Santa Eulàlia, obra vital feta a Sant Andreu que no més va crear una de les prime-

res rambles destinades a l'oci ciutadà a la metròpoli, sinó que també va esdevenir una via de comunicació cabdal per connectar el centre d'aquest municipi amb el seu nucli antic al barri de Santa Eulàlia (actualment al barri de Vilapiscina, al districte de Nou Barris).

També va ser el responsable de la construcció de mercats municipals com el del Clot, a Sant Martí, el de Maignon, a Badalona, i el de Sants, i la seva fama com a arquitecte va créixer gràcies a projectes com la remodelació de l'edifici d'*El Casino La Ilustración*, a Sant Andreu –entitat central de la vida andreuca–, o la reforma d'una de les sales del Gran Teatre del Liceu l'any 1883. Fins i tot va ser Falqués qui va desenvolupar la part del pla Cerdà de la zona municipal de Sant Martí.

Curiosament, l'obra d'aquest arquitecte és tan present i desconeguda alhora que el gran públic probablement no és capaç de reconèixer la seva autoria en els grans símbols urbanístics barcelonins. En concret, és el responsable del disseny de l'enigmàtica Font de Canaletes, dels bancs-fanals del Passeig de Gràcia o dels fanals del Passeig Lluís Companys, a l'Arc de Triomf, durant la seva etapa com a arquitecte municipal de Barcelona, en un moment de modernització de l'enllumenat de la ciutat.

CAURE EN L'OBLLIT

Podríem continuar parlant de l'extensa obra de Falqués que encara continua viva avui dia i

que, d'una manera o altra, ha configurat la base de les infraestructures actuals de la metròpoli. Malgrat la seva importància, però, el reconeixement que té actualment a la ciutat és escàs. Molet creu que l'oblit col·lectiu de Falqués –i de moltes altres figures rellevants de l'arquitectura urbana– s'ha produït en el marc de "tota una generació d'arquitectes que van coincidir amb genis com Gaudí, que ho han eclipsat tot", especialment en l'eclosió d'una època com el modernisme caracteritzada per ser "molt vistosa, cridanera i que llueix molt".

"Va començar amb obres acadèmiques, però va passar a unes formes agosarades"

En aquest sentit, figures com Falqués, "que no van arribar a la vistositat de Gaudí, van passar a ser secundàries", reflexiona Molet, afegint que els grans noms com "Domènech i Montaner són els que es van endur l'interès i les investigacions dels historiadors". "Al final, som els historiadors els que posem el focus en un personatge o en un altre, i d'això depèn que després siguin coneguts o no", admet.

A grans trets, doncs, la història ha considerat Falqués un arquitecte "secundari", reitera Molet, que "es va acostar a un estil modernista, però que no el va arribar a assimilar". Un fet

que l'expert defensa que no és un impediment per valorar l'impacte de l'arquitecte. "Falqués comença amb unes obres molt acadèmiques, però després desenvolupa un llenguatge propi amb unes formes molt agosarades i controvertides a l'època, fins al punt de semblar extravagants", remarca.

LA PRIMERA PEDRA

Molet ha estat els últims 35 anys estudiant la figura de Falqués per èpoques. Finalment, ha arribat el moment d'aglutinar-ho tot en una monografia, però, lluny de ser un document definitiu que resumeixi la trajectòria de l'arquitecte, és la primera pedra per iniciar noves investigacions sobre el tema. "Amb el llibre em proposo donar a conèixer el que se sap de Falqués, però també ordenar la documentació que existeix sobre ell", diu l'historiador. "Moltes vegades se li han atribuït coses que mai han estat registrades", puntualitza, afegint que, per aquesta raó, s'ha limitat "a posar-ho tot en ordre i a investigar el que sí que està registrat".

Per tot plegat, Molet reconeix que el llibre intenta sintetitzar al màxim la vida i l'obra de l'arquitecte, però que encara hi ha molt per fer i nombroses línies d'investigació possibles, començant per intentar trobar "tot el que és de Falqués però que no consta com a tal". Quines deuen ser, doncs, les obres d'aquest arquitecte desconegut que encara resten oblidades a la metròpoli? Potser alguna altra investigació ho aclarirà.

La lupa

La cara fosca del 'burnout'

per Ester Safont, docent

Foto: Pexels

El *burnout* s'ha convertit en una epidèmia silenciosa que afecta cada cop més treballadors en sectors essencials com la sanitat i l'educació. Es tracta d'una síndrome d'esgotament físic i emocional provocada per l'estrès laboral continuat, que mina la motivació, la salut i impacta tant en els professionals com en la qualitat del servei que ofereixen. No és només estar cansat; és perdre les ganes, sentir-se desbordat i acabar desconnectant emocionalment. Però més enllà de les condicions laborals adverses, hi ha un problema estructural encara més preocupant: la sobrecàrrega recau de manera sistemàtica en els treballadors més competents, seguint una lògica perversa que premia la mediocritat i castiga l'excel·lència.

Segons un estudi de *Medicina de Família – SEMERGEN* (2023), un 12,4% dels sanitaris a Espanya pateixen un alt nivell de cansament emocional i un 44,5% experimenten una baixa realització personal. En el cas dels oncòlegs, el 57% presenten signes d'esgotament i un 38% es plantegen abandonar la professió (*Cadena SER*, 2024). En educació, la situació és igual de crítica: un 74% dels docents declaren estar emocionalment abatuts (*Revista Electrónica Educare*, 2023). "Els mestres hem passat de ser docents a convertir-nos en gestors de burocràcia absurda", denuncia Verónica Maireles, professora d'anglès a Catalunya (*El País*, 2024).

Aquesta manera de procedir no és fruit de l'atzar, sinó d'una cultura laboral tòxica que es retroalimenta. Les estructures de poder, en molts casos, premien la submissió i castiguen l'excel·lència. En entorns polítics i laborals, és freqüent veure com els lideratges mediocres es desprenen de les persones més capacitades per evitar ser qüestionats. L'expert en lideratge Alberto González Pascual ho expressa de manera contundent: "Un bon líder ha de veure els seus empleats no com són, sinó com el seu màxim potencial. Però en massa organitzacions, liderar és només una qüestió de mantenir l'*statu quo*" (*Cadena SER*, 2024). Hauria de ser precisament a la inversa: els que assumeixen la màxima responsabilitat haurien de recolzar-se en persones vàlides, que aportin i ajudin a formar un bon equip, i no pas mirar-les com a possibles rivals que posen en perill la seva condició de poder. Hem de fugir de les decisions unilaterals que es prenen sense consciència del que és millor per al sector en qüestió únicament per preservar el poder i l'autoritat.

Les conseqüències d'aquest model són devastadores. La qualitat del servei es deteriora i es perpetua un sistema en què els millors acaben marxant o, en el pitjor dels casos, emmalaltint. Si la societat no comença a reconèixer i a protegir els més capaços, correm el risc que les professions essencials quedin en

mans de persones cada vegada menys preparades. És per això que el *burnout* no és només un problema individual; és un símptoma d'un fracàs col·lectiu que ens hauria de preocupar molt més del que ho fa.

Malauradament, aquest fenomen no només afecta la feina, sinó que s'estén a tots els àmbits de la vida. La manca de suport psicològic i l'estigmatització de la salut mental fan que molts professionals evitin demanar ajuda, agreujant el seu deteriorament emocional. L'estrès laboral no es queda a la feina: desestabilitza les relacions personals i l'entorn familiar, mentre que el cost econòmic de l'absentisme i de la baixa productivitat recau sobre tots nosaltres. A més, el concepte de vocació sovint esdevé una arma de doble tall, utilitzat per justificar sous baixos i una sobrecàrrega insostenible. I per si això no fos prou, la invasió de l'espai personal amb correus i trucades fora d'hores laborals impossibilita la desconexió, convertint el descans en un luxe inaccessible.

Malgrat tot, hi ha alternatives reals: empreses i institucions que han apostat per models més humans han aconseguit reduir l'estrès i millorar la qualitat de vida dels seus treballadors. És urgent impulsar polítiques laborals efectives i reforçar el paper dels sindicats per garantir un entorn laboral saludable. No podem permetre que el talent i la vocació siguin sinònims d'explotació.

Aquí es piula

Tuits en paper

@esparverblau

Al cor del Parc Natural Sant Llorenç del Munt, curses de cotxes, motos, bicicletes, marxes... Impossible sentir-hi un ocell i els sons de la natura. A part del sentit comú, hi ha estudis que diuen que, com més soroll humà, menys animals. Quin és l'objectiu d'un Parc Natural, doncs?

@laurevega

A Idealista, de 4.753 habitatges a Barcelona en un clic passes a 1.364. Més del 70% "de temporada". És urgent acabar amb aquest frau. És imprescindible que es blindi l'habitatge de l'especulació. No pot haver-hi treva fins a arrencar les ciutats de les urpes dels voltors.

@abel_riu

Dècades de negació del conflicte lingüístic per part de la classe política han deixat els catalans absolutament desprotegits per part de les institucions i el país totalment a la intempèrie. Reprendre la iniciativa en defensa dels nostres drets nacionals és cada cop més urgent.

@perfilomega

La gent es queixa que el comerç local s'està morint perquè els joves ja no volen fer-se càrrec d'aquesta mena de negoci. Però el propietari del comerç que funciona perquè va comprar el local fa 40 anys i no paga hipoteca el traspasa per 600.000 euros, més un lloguer de 3.000 euros al mes.

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director General: Marcelo Villanueva
Director Editorial de Línia i Cultura B: Amau Nadeu
Director Editorial dels webs temàtics: Quim Miró
Director d'Espai Línia: Andreu Asensio
Directora Editorial d'Orgull: Mar Sifre
Directora d'Art i Nous Formats: Marga Moreno

Subdirector d'edicions Línia als districtes de Barcelona i de Cultura B: Albert Ribas
Subdirector d'edicions Línia a l'àrea metropolitana de Barcelona: Francisco Javier Rodríguez
Subdirectora de Digital: Anna Corbatera
Línia: Laura Santos, Guillem Francàs i Raül Martínez (BCN), Olga García (Vallès), Rubén Hidalgo (Bar-

celonès Nord), Roger Jiménez (Baix Llobregat i L'H), Toni Delgado (Esports) i Pau Castellote (xarxes)
Cultura B: Joana Justícia
Webs temàtics: Pere Giménez i Maria Cerezuela
Disseny gràfic: Susana Dicenta
Controller: Mauro Favieri
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Els semàfors

Manuela Serrat

La Festa Major de Gràcia acaba de presentar el cartell per a l'edició d'enguany. El disseny guanyador ha estat obra de la il·lustradora Manuela Serra Crehuet, que ha explicat que vol reivindicar la "vitalitat associativa" gracienc.

pàgina 10

Gràcia Territori Sonor

L'associació Gràcia Territori Sonor ha promogut l'homenatge a Víctor Nubla, destacat músic, escriptor i activista cultural gracienc, que també va ser impulsor del festival de música experimental LEM a través de la mateixa associació.

pàgina 10

Catalunya La Pedrera

La Fundació Catalunya La Pedrera va posar en marxa a mitjans de febrer un nou centre d'atenció per a persones en fases inicials d'Alzheimer. Per celebrar la seva obertura, va organitzar una festa veïnal el 22 de març.

pàgina 10

El + llegit

líniagràcia.cat

- 1 **La Festa Major de Gràcia ja té cartell: quina és la temàtica d'enguany?**
- 2 **Taller sobre els vincles amb l'ex**
- 3 **Convivència fora de la norma**
- 4 **Protestes contra la prohibició d'actes de l'orgull a Hongria**
- 5 **El passat, el present i el futur del periodisme LGTBI+**

Llibreries cooperatives o associatives

per Marina Reig, membre de la Xarxa d'Economia Solidària

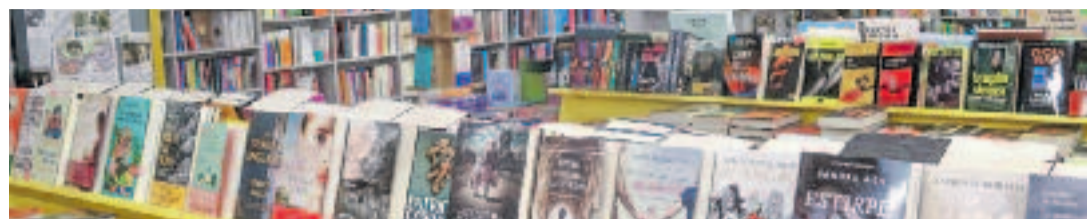

Foto: Aleix Freixas/ACN

A Barcelona hi ha més de 250 llibreries. I no sembla que la venda de llibres en paper estigui baixant, contra tots els auguris de qui defensa el format digital a capa i espasa. Les llibreries estan demostrant una notable capacitat d'adaptació davant dels desafiaments de la digitalització, la competència i els canvis en els hàbits de consum. Encara que pateixen pressions econòmiques i socials, especialment en la banda dels alts lloguers a la ciutat, el seu paper com a centres culturals i la seva connexió amb la comunitat les mantenen com un element vital de la vida literària i cultural.

Ara que ve la gran festa del llibre en paper per excel·lència, volia fer valdre les llibreries que funcionen en format cooperatiu o associatiu; algunes més antigues, altres de recents, però totes amb un eix comú. I és que són llibreries que funcionen complint els principis de l'economia i de la cultura solidària i comunitària. I quins són aquests principis? Resumint molt: equitat, treball digne, governança horitzontal, compromís amb l'entorn i, en el cas de les associacions, l'aspecte més comunitari d'autoorganització. Sona molt hippie, però no és més que una forma de comercialitzar cultura escrita sortint-se de la lògica capi-

talista, que ja sabem que no ha deixat cap sector d'activitat lliure de les seves urpes.

Jo sento un plaer autèntic quan entro en una llibreria i olo el paper, no les ofertes i els best-sellers impulsats per campanyes de màrqueting agressives o premis comercials. Llocs on es fan petites xerrades, on tenim l'oportunitat de conèixer autors i autors que volen transformar el món amb els seus llibres, i on es fan activitats per a les persones del barri. I tornant al format dels llibres, el paper encara requereix el contacte amb una o un llibreter, anar a una botiga a comprar, trobar-vos, potser, amb una veïna i recomanar-vos un llibre. Tant de bo el llibre digital, que està en un 10-15% del total de la lectura, es quedi aquí, en aquest percentatge.

Per gaudir d'aquest Sant Jordi de manera diferent, proposo que ens informem de quines són aquestes llibreries, la majoria petites, però a rebentar de llibres interessants (també de ficció, no només d'assajos pesats i compromesos), i que hi fem un

recorregut com qui fa un recorregut pels bars de tapes un diumenge. Coneguem aquesta riquesa de la nostra ciutat i, per què no, trobem, si no la tenim, la nostra llibreria de capçalera. Jo tinc la meua: Capicua, a Gràcia, on el Pepitu em recomana llibres segons el que li explico que és el meu estat d'ànim: si estic cansada, només vull llegir novel·la negra; si se'm desperta la fúria feminista per algun cas recent de masclisme, algun llibre que em reconfirmi que hem fet algun avenç; si estic a punt de viatjar, algun volum d'autores o autors del lloc... Ui, aquesta justament no és ni cooperativa ni associativa... És local, del meu barri. Però ja ens entenem, oi?

Un llistat de llibreries cooperatives o associatives el podeu trobar a la pàgina web del Pamapam, que recull tota mena d'iniciatives per poder consumir i viure d'acord amb els nostres valors. I veureu que hi ha moltes llibreries. Potser podeu començar la ruta abans de Sant Jordi. Ens hi veiem!

Línia Gràcia no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#Aranzels

#5A

#Israel

@salvadorilla: Impulsem el 'Pla Responem', amb 1.500 milions per defensar la ciutadania, les empreses catalanes i els sectors més afectats per la política d'aranzels de Trump.

@la_IAC: 5 d'abril. Barcelona plena de gent per reclamar el dret a l'habitatge per a la classe treballadora, no per especular-hi! Cal que ens organitzem i revertim la situació.

@LSanMartin: Israel assassina 15 paramèdics i diu que "eren terroristes". Els van enterrar en una fossa comuna. Un vídeo revela que era mentida.

Mirada pròpia

Pensem-ho i triem consum de proximitat

per Josep Xurigué, doctor en Ciències Polítiques (UAB) i professor col·laborador de Govern Local i Innovació (UOC)

El consum de béns i serveis és una part imprescindible de les nostres vides i ha esdevingut, també, una forma de cultura i de relacionar-los amb un fort impacte en la fisonomia que prenen els nostres carrers i places; els barris i municipis on habitem. Així, podem distingir entre espais centrals de l'urbs, amb petjada global, on s'exposen les insígnies internacionals del comerç, de la moda i de l'equipament de la persona, i els espais locals: els barris on vivim i on marques arrelades duen el cognom dels nostres botiguers i paradistes. Tot plegat són paisatges urbans i comercials diferents que no haurien de segregar la ciutat.

Destinem una tercera part de la nostra renda a consumir els béns i serveis que necessitem per viure. El consum és, per tant, una activitat rellevant que té un fort impacte en l'estructura de valors, econòmica, urbanística i cultural de la nostra societat local, metropolitana, catalana i europea. Té un impacte en les respostes que donem als reptes del nostre temps: quina globalització, europeïtzació i urbanització volem? Com lluitem contra el canvi climàtic? Volem una economia productiva sòlida, amb negocis familiars i oficis especialitzats?

La resposta a aquestes i a d'altres preguntes també és a les nostres mans com a persones consumidores. Cada dia fem múltiples actes de consum. Sovint automatitzats. Tanmateix, que sigui un acte quotidià i recurrent no treu lloc a la necessitat d'aturar-nos un instant i avaluar les alternatives que tenim i el fort impacte agregat que tenen les decisions que prenem, en nosaltres i en la vida col·lectiva. Conduïxen les xarxes socials les nostres decisions de compra a cop d'algoritmes o les conduïm nosaltres guiats per la nostra consciència? Entre el consumisme i el *consumerisme* hi ha tota una gradació de respostes a donar.

El dia 15 de març celebrem el Dia Mundial de les Persones Consumidores. Per tant, un dia que ens ateny a milers de milions d'humans que habitem el planeta. Per ser justos, hauríem de descartar una bona pila de milions de persones que viuen en condicions precàries, sense accés als béns i serveis essencials, enmig de les guerres o dels estralls climàtics en diferents regions del globus.

Tanmateix, com deia el president John F. Kennedy en un discurs pronunciat el 1962, tots som persones consumidores. Per tant, som molts els que podem fer un bar-

ri i una ciutat millors cada dia des del poder que alberguen les nostres decisions de compra. Kennedy obria una nova dimensió dels drets econòmics. En el mateix discurs, va plantejar quatre drets fonamentals de les persones consumidores: a la seguretat dels productes i serveis, a una informació veraç, a elegir i a ser escoltades en les reclamacions i greuges. Drets que troben en la proximitat un espai propici per ser garantits amb la professionalitat dels comerços amb ofici.

Un comerç i un consum de proximitat que ens interroga. Militem en un consum de proximitat que afavoreixi la vida de la nostra comunitat? Amb els nostres pastissers, forners, xarcuters, ferreters, restaurants a prop de casa... Comprem a les parades del mercat i alimentem unes cadenes de subministrament més àgils i curtes que s'inicien en els pagesos del nostre país? Donem un nou alè als oficis que guarden els sabors i la memòria de la nostra cuina? Per qui i en quines condicions estan fabricades les peces de roba que vestim?

Foto: AJ. de BCN

No vivim en un món ideal ni som éssers exclusivament racionals. Les nostres decisions de compra estan afectades per emocions, desitjos i, de manera destacada, per l'evolució salarial en els darrers lustres: per la renda de la qual disposem. Necessitem formació, educació i inversió en la nostra economia i en les generacions més joves per fer-la més intensiva en coneixement, per generar més valor i valors afegits i per augmentar la productivitat i la competitivitat. Obtenir millors salaris pot contribuir a construir un model més ètic i conscient de consum.

Com demostren alguns industrials catalans de la moda, un jersei elaborat amb llanes reutilitzades i seleccionades pot durar molts més anys per la seva qualitat. I malgrat tenir un preu superior, des de tots els punts de vista serà més eficient que un jersei de preu baix, d'origen remot i poc ètic, amb un cicle de vida molt reduït i accelerat per col·leccions hiperefimeres, amb un preu, això sí, molt baix.

El consum de proximitat és l'altra cara del comerç de proximitat. Iniciatives pioneres i capdavanteres com el Defensor del Client de Barcelona Comerç, amb Luís Álvarez al capdavant, fan pedagogia de la necessitat de tenir com a infraestructura metropolitana del dia a dia una poderosa xarxa de comerços i de persones consumidores de proximitat, conscients dels seus drets i deures. Un fort teixit associatiu de comerç i de consum també és democràcia social, econòmica i, al capdavant, política, de baix a dalt, en acció. Als drets polítics els corresponen uns drets socials, econòmics i culturals que cal exercir.

Democràcia en acció és el lema del Parlament Europeu davant d'un món de desinformació, de *fake news* i d'extremismes on la llei del més fort torna a rivalitzar amb un món regulat pels drets i deures. Un món on la riquesa i la producció es concentra en grans grups, molt vinculats a la financerització de l'economia i als gegants tecnològics i on drets i deures (de les persones consumidores) corren el risc d'afeblir-se. Qui no s'ha sentit im-

potent en diàlegs robotitzats, sense fi, o amb centres deslocalitzats després de patir incidències en determinats serveis?

Hi ha un altre món que comença en les nostres decisions quotidianes. En els comerços i mercats dels barris on vivim, on arremem i on quedem vinculats pels afectes dels nostres. Per la confiança. No són espais de consum freds, sense ànima. Són llocs amb significat, on ens coneixen i on hi ha generacions a les dues bandes del taulell.

El 15 de març, com a Dia Mundial de les Persones Consumidores, també té un vessant pedagògic d'una ciutat més educadora per a les noves generacions. Per a uns adolescents que són vulnerables com a persones consumidores, assetjats per unes xarxes socials on les marques globals –amb eines i continguts de laboratori– poden alterar els seus equilibris emocionals i els inciten al consum de productes cars que no necessiten per ser feliços. No són els models ni les referències que necessiten els nostres fills i filles.

De manera silenciosa i sovint inconscient, els nostres actes de compra esdevenen veritables actes polítics. Actes que, de manera agregada, modelen la forma i el fons de les nostres ciutats i del nostre país en una direcció o en una altra. Pensem-ho bé!

Les millors perles

L'exprimer ministre britànic Boris Johnson ha reaparegut als mitjans anglesos. El motiu no és cap polèmica que hagi protagonitzat, sinó que l'ha atacat un estruç en un parc natural de Texas, als Estats Units.

L'entrenador de futbol José Mourinho ha tornat a protagonitzar un episodi surrealista a Turquia. Va perdre els papers després de la derrota del seu equip i va agredir l'entrenador rival, estirant-li el nas.

Un *tiktoker* va anar al Port de Barcelona amb un imant de neodimi de 200 quilos de força, un dels més potents del món, per veure què pescava. Amb la ximpleria va trobar una daga embolicada que podria resoldre l'escenari d'un crim.

La darrera moda a les xarxes consisteix a convertir fotos reals en imatges d'animació japonesa. Es fa amb el ChatGPT, que gasta un litre d'aigua cada cop que respon 10 preguntes. A aquest pas no ens recuperarem de la sequera.

Salvador Miret/ACN

LA FOTO

Prepara't per celebrar Sant Jordi:

1

Tria la rosa més bonica

2

Escull un llibre que
creguis que emocionarà
qui el rebi

3

Regala la rosa i el llibre
a algú especial

Sant Jordi és de tothom

23 d'abril de 2025

La clau

Hauria d'haver lluitat més per casa meva

per Helena Afrodita, membre de la PAH de Barcelona

Foto: ACN

A Espanya, com a la lletra de *Lo que le pasó a Hawaii* de Bad Bunny, també s'està escrivint una història de desarrelament. La llar deixa de ser un refugi i es converteix en un privilegi inaccessible. Els fons d'inversió, els bancs i els grans tenidors apugen els preus dels habitatges a nivells impossibles, expulsant-ne famílies, estudiants i gent gran.

"*Quieren quitarme el río y también la playa*", canta Bad Bunny. A ciutats com Madrid, barris tradicionals com Lavapiés o Malasaña han estat transformats per habitatges turístics i grans inversions estrangeres. Els lloguers han pujat tant que molts habitants de tota la vida s'han vist obligats a abandonar la ciutat. A Barcelona, el problema encara és més greu. Amb una oferta limitada i una demanda disparada pel turisme i els *expats*, els preus superen els ingressos dels residents locals. A Màlaga, el turisme de luxe ha desplaçat famílies, convertint el centre històric en un aparador per a visitants. Aquest fenomen no només afecta les ciutats, sinó també les persones, despullant-les de la seva identitat i dels espais on desenvolupen les seves vides.

Fora de la península, la situació també és alarmant. A Puerto Rico, els incentius fiscals han disparat els preus, deixant molts locals sense accés a l'habitatge. Aquest desarrelament econòmic i cultural ha transformat barris sencers, prioritzant els interessos dels inversors estrangers per damunt de les necessitats de la població local. A les Canàries, molts habitatges s'han convertit en apartaments vacacionals, reduint-ne dràsticament la disponibilitat per als residents. Famílies senceres es veuen obligades a traslladar-se a fora de les illes o a viure-hi en condicions precàries.

A les Balears, el turisme de luxe ha transformat les illes. Moltes persones viuen en furgonetes, com a la pel·lícula *Nomadland*, mentre professors i metges que hi són destinats per oposició no poden trobar-hi habitatge assequible. Això afecta també serveis bàsics com l'educació i la sanitat, generant desigualtats en regions on la població local ja afronta una precarietat creixent. Aquesta situació, lluny de ser transitòria, s'agreuja amb la falta de regulació i la incapacitat dels governs locals de prioritzar els residents davant les demandes del mercat turístic.

La gentrificació no només afecta les persones. També desdibuixa les ciutats, fent-los perdre la seva perso-

nalitat i la seva idiosincràsia. Barris plens de vida local i de costums són reemplaçats per cadenes globals com Starbucks, McDonald's o Zara. A més, festes populars com les de Gràcia, les Falles, els *Sanfermines* o la *Tomatina* es veuen saturades de turistes, dificultant que els ciutadans en gaudeixin. Aquest excés col·lapsa transports i serveis, transformant les celebracions en esdeveniments irreconeixibles. En paral·lel, l'auge del turisme massiu posa en perill els idiomes locals, com el català, el basc o el gal·lec. Així, els llocs perden, no només la seva gent, sinó també els elements culturals que els feien únics.

Aquest desarrelament es reflecteix en la cultura popular. La pel·lícula *Nomadland* mostra com moltes persones ho han perdut tot per la crisi econòmica i l'especulació, veient-se obligades a viure en condicions precàries. Encara que pugui semblar llunyà, aquesta realitat també és present a moltes ciutats espanyoles, on famílies desnonades i lloguers impossibles són part del dia a dia. Aquesta situació no és un cas aïllat, sinó el resultat de polítiques que prioritzen el benefici econòmic per sobre del benestar social.

És fonamental informar-se i donar suport a plataformes veïnals com la PAH (Plataforma d'Afectats per la Hipoteca), que fa 16 anys que lluita. Aquestes organitzacions han aconseguit aturar milers de desnonaments i visibilitzar la problemàtica, però la seva lluita necessita un suport més ampli. També és necessari denunciar l'especulació immobiliària i exigir polítiques que garanteixin un habitatge assequible. No podem normalitzar que la llar sigui un luxe. És un dret. L'habitatge no només és un espai físic, sinó també un component essencial per a l'estabilitat emocional i social de les persones. Perdre una llar és perdre també una part d'un mateix.

Aquesta problemàtica no és inevitable, però la seva solució requereix decisions polítiques valentes i un canvi de paradigma. Urgeix una desmercantilització de l'habitatge a través d'una intervenció de l'Estat, avalada per l'article 47 de la Constitució, que garanteix el dret a un habitatge digne per a tots els ciutadans. Protegir les nostres ciutats i els nostres barris significa apostar per polítiques públiques que prioritzin les persones per sobre dels interessos econòmics. Només així evitarem que es repeteixi el que ja ha passat a altres llocs del món.

Comparteix aquesta realitat. Que no facin amb nosaltres el que li va passar a Hawaii.

“

No podem normalitzar que la llar sigui un luxe.

És un dret.

L'habitatge no només

és un espai físic,

sinó també un component essencial per a l'estabilitat

emocional i social

de les persones.

Perdre una llar

és perdre també

una part d'un mateix

”

Flaixos

@pilarcarracelas: Estan emetent una mini-sèrie alemanya ambientada a Barcelona amb actors alemanys que fan de catalans i es creuen més la catalanitat que nosaltres.

@basanydebaix: La meva treballadora que ve amb Renfe cada dia me n'explica una. Dissabte van estar aturats una hora i mitja. Va arribar a casa a les dues de la matinada.

@SofiaSici: Això sembla ciència-ficció, però és real. Un jove de 16 anys construeix un robot que menja escombraries per salvar els oceans. Sense experiència. Sense contactes.

DISTRICTE LGTBI

El passat, el present i el futur del periodisme LGTBI+

■ L'Espai Línia (carrer Girona, 52) presenta l'exposició audiovisual *Passat, present i futur del periodisme LGTBI+*, que repassa com s'ha expressat el col·lectiu a través dels mitjans de comunicació al llarg de la història. Des del desert comunicatiu d'abans de la República, quan la pressió social, i també institucional, impedia qualsevol mostra de suport directe, fins a l'actualitat, un moment en què la normalitat progressa adequadament.

Entre l'una i l'altra, l'exposició reivindica l'etapa més important, la Transició, el moment en què van néixer les primeres publicacions LGTBI+ a Catalunya i quan es van construir els grans referents del col·lectiu.

Andreu Asensio, comissari de la mostra, explica que, "si bé fins al franquisme hi havia una certa tolerància respecte a les relacions privades, a ningú li passava pel cap reivindicar obertament el que avui entenem com a periodisme LGTBI+, perquè podia significar, com a mínim, la mort social".

Després de la negror de la dictadura es va obrir una llum durant la Transició. "Per-

sones com Armand de Fluvià, Jordi Petit, Maria Giral o Empar Pineda van desafiar la legalitat franquista i van posar les bases de la normalitat que vivim avui dia, tant a través de la premsa especialitzada com amb les se-

La Transició va ser el moment en què van néixer les primeres publicacions LGTBI+ a Catalunya

ves aparicions als mitjans de comunicació massius per explicar la realitat del col·lectiu LGTBI+", declara Asensio.

REPÚBLICA I TRANSICIÓ

L'exposició s'inicia amb una cronologia que repassa algunes de les dates clau del procés de normalització del col·lectiu als mitjans de comunicació. Els anys de la República són uns anys de llibertat, tot i que les

convencions socials encara són massa estrictes perquè l'homosexualitat es pugui viure públicament.

En el marc de la Transició, l'exposició repassa les diverses publicacions especialitzades que van començar a aparèixer a Catalunya a partir del 1975. En són exemples *Debat Gai*, *Infogai*, *Revista Lambda*, *Dones en Lluita*, *La Pluma*...

Per acabar, l'exposició ofereix una reflexió sobre com ha de ser el futur de la comunicació inclusiva amb el col·lectiu. Cal abordar les qüestions amb naturalitat, incloure el col·lectiu en notícies positives i no només en l'àrea de successos o reivindicacions i, sobretot, cal consultar les fonts autoritzades a l'hora d'informar.

Impulsada per l'Espai Línia i comissariada pel periodista Andreu Asensio i la dissenyadora gràfica Marga Moreno, *Passat, present i futur del periodisme LGTBI+* és una aposta singular i atrevida pel periodisme LGTBI+ i la manera com es va desenvolupar, des de la República fins a l'actualitat.

FLAIXOS AMB ORGULL

Taller sobre els vincles amb l'ex

"Vols ser la meva futura ex?" és la pregunta que planteja el taller que tindrà lloc el 5 de maig a les 17 hores al Centre LGTBI.

L'activitat girarà al voltant de les experiències lèsbiques i bisexuals i les seves narratives a través de ficcions, música i trajectes vitals personals.

L'objectiu és estudiar algunes de les formes alternatives en què l'exnòvia es reconstrueix al present d'una altra, reconstruir la idea de l'ex i unir dos conceptes que semblen antagònics: exnòvia i futur.

Protestes contra la decisió d'Hongria

Més de mig centenar de persones es van manifestar a Barcelona contra la prohibició d'actes de l'orgull i manifestacions LGTBI+ a Hongria.

La protesta, en forma de concentració davant del consolat d'Hongria a la capital catalana, va tenir lloc després que el parlament hongarès aprovés una proposta del partit d'Orbán que nega el dret de reunió del col·lectiu LGTBI+.

Convivència fora de la norma

Què vol dir "convivir"? Per a quines estructures (familiar, vinculars) estan pensats els habitatges? Quines alternatives es proposen des de les dissidències, i quins límits i oportunitats presenten?

El Centre LGTBI organitza la taula rodona *Con-viure és més que viure: models de convivència i habitatge fora de la norma* el 14 de maig a les 18 hores.

El propòsit és intercanviar experiències sobre models d'habitatge i convivència alternatius als que imposen el mercat immobiliari i el model capitalista.

Foto: Espai Línia

Sexualitats i diversitat funcional, en una exposició al Centre LGTBI

Foto: Lili Marsans i Soledad Soler

■ *Metàfora Project* és una exposició fotogràfica participativa sobre sexualitats i diversitat funcional que vol oferir un qüestionament crític, des del plaer, a la sexualitat normativa i al capacitisme. Fins al 2 de juny es pot visitar al Centre LGTBI.

Patricia Carmona, que va tenir la idea original de la mostra, explica que va sorgir d'una experiència personal: "Pel meu trajecte vital com a persona amb diversitat funcional, m'he trobat amb moltes discriminacions dins de la sexualitat".

L'exposició *Metàfora Project* està formada per fotografies on persones amb diversitat funcional, que també són LGTBI+, mostren obertament els seus desitjos i fantasies sexuals.

Segons Carmona, parlar des del desig és una estratègia política: "Considerem que si podem modificar l'imaginari i que ens vegin com a persones desitjants i desitjables, podrem canviar la mirada". I afegeix, tot seguit: "I volem que això es reverteixi, no només en la sexualitat, sinó també en altres polítiques, com ara l'habitatge, el transport o la salut".

Metàfora Project és una mostra fotogràfica de Sida Studi en el marc del projecte *El teu cos, el teu camp de plaer*. La iniciativa engloba tallers sobre sexualitat, grups de suport i de conversa i una campanya audiovisual sobre les violències que pateixen les persones amb diversitat funcional.

Entitats | La reforma de la pista dels Lluïsos, més a prop

La reforma de la pista dels Lluïsos avança segons el previst. El projecte podria aprovar-se definitivament en les pròximes setmanes, arran de la campanya *Volem jugar a casa* que va començar l'Associació de Veïns de la plaça del Nord.

Bonet diu que és l'hora de la transformació de Vallcarca

» La regidora afirma que cal posar fi a "dues dècades d'inacció"
» L'Ajuntament presenta el pla i el veïnat denuncia el retard històric

URBANISME ▶ La situació urbanística de Vallcarca va ser un dels principals temes tractats a l'Audiència Pública del passat 10 d'abril. Diversos veïns van demanar explicacions sobre el retard del projecte de la rambla verda i van reclamar que es faci públic un calendari clar d'obres. També es va recordar que, més enllà de grans propietaris com Núñez i Navarro, hi ha petits propietaris que fa anys que esperen la transformació de la zona expropiada el 2009.

El col·lectiu Heura va aprofitar per reclamar que l'Ajuntament compri l'edifici del número 24 de l'avinguda República Argentina, que considera apte per a ús social. L'entitat va alertar també de la situació de vulnerabilitat de moltes persones a Gràcia, xifrant en 57 els casos de sensellarisme al districte, als quals caldria afegir les 34 persones que viuen en assentaments precaris a Vallcarca.

Vallcarca continua reivindicant la seva transformació. Foto: Ajuntament

Tot plegat arriba després que l'Ajuntament presentés el 20 de març el pla urbanístic per transformar una part important del barri i que el dia 18 del mateix mes posés en marxa el procés administratiu per desallotjar l'assentament que hi ha a l'avinguda de Vallcarca.

El pla preveu la rambla que reclamaven els veïns, un parc

central i uns 500 pisos nous, dels quals més de 200 seran de protecció oficial. La tinenta d'alcaldia i regidora del Districte, Laia Bonet, va afirmar que en la segona part del mandat es donarà un impuls a la reforma del barri després de "dues dècades d'inacció" i va descriure la transformació com a "urgent, complicada i delicada".

Festa veïnal pel nou espai per a persones amb Alzheimer

GENT GRAN ▶ La Fundació Catalunya La Pedrera va posar en marxa a mitjans de febrer un nou centre d'atenció per a persones en fases inicials d'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives, situat a la travessera de Gràcia, 175, amb una segona entrada pel carrer de Ramón y Cajal, 14. Aquest canvi ha permès ampliar la capacitat d'atenció, passant de 70 a més de 250 persones, amb millors instal·lacions i espais més especialitzats.

Per celebrar l'obertura d'aquest nou espai, la fundació va

organitzar una jornada festiva el passat 22 de març a la plaça de la Revolució, de 10 a 13 h. L'acte va comptar amb activitats d'estimulació cognitiva i física per a persones amb deteriorament cognitiu, així com una actuació dels gegants de La Pedrera i una xocolatada.

Amb aquesta iniciativa, la Fundació Catalunya La Pedrera reafirma el seu compromís amb la salut cognitiva de les persones grans i l'envelliment digne, oferint serveis especialitzats al barri de Gràcia i a tota la ciutat.

Homenatge a Víctor Nubla: una placa i estima veïnal

Diversos músics van actuar durant l'homenatge. Foto: Gràcia Territori Sonor

MEMÒRIA ▶ La Vila de Gràcia ha homenajat Víctor Nubla, destacat músic, escriptor i activista cultural, amb una placa commemorativa al portal del número 50 del carrer Milà i Fontanals, on va residir. L'acte, que es va celebrar el passat 5 d'abril, va incloure la *Verbena per a Missantrops*, una celebració amb música, lectures i escenes surrealistes que reflectien l'esperit irreverent de Nubla.

Nubla, figura emblemàtica de l'escena *underground* catalana, va ser cofundador del grup Ma-

cromassa, pioner en l'autoedició discogràfica a Espanya, i impulsor del festival de música experimental LEM a través de l'associació Gràcia Territori Sonor. La seva obra literària, marcada per la ironia i l'originalitat, inclou títols com *Ensayo contra la rueda* i *Metal·lúrgia*.

L'homenatge va comptar amb la participació de veïns i artistes, que van recordar la figura de Nubla amb textos inèdits. La placa serveix com a record d'un home que va deixar empremta en la cultura del barri.

L'artista i el cartell. Foto: FM Gràcia

Esperit comunitari al cartell de la Festa Major de Gràcia

TRADICIÓ ▶ La Festa Major de Gràcia ja té cartell per a l'edició d'enguany, obra de la il·lustradora Manuela Serrat Crehuet. El disseny, escollit en el concurs anual de la Fundació Festa Major de Gràcia, vol transmetre l'energia col·lectiva i l'esperit comunitari de la festa.

El cartell mostra un mosaic de persones en moviment: participants del correfoc, colles populars, famílies, ciclistes i els

emblemàtics gegantons, en Torradet i la Gresca.

Serrat destaca que la seva proposta convida a observar els detalls com si fos un joc, posant èmfasi en la diversitat, la convivència i l'alegria del barri. La paleta de colors reforça el to festiu i estiuenç. Des de la Fundació, s'assenyala que el cartell és una crida a gaudir i implicar-se en les celebracions d'una de les festes més emblemàtiques de la ciutat.

Atenció psicològica via telemàtica

Psicoterapeuta · Psicòleg

Depressió, Ansietat, Estrès
Dificultats de relació

www.javiercentol.com

📞 625 522 561

Numància, 52-54 Entresòl 4t
Barcelona

**BAIXAR
ELS MOBLES
EL DIA
QUE TOCA**

**TOT SERÀ
MÉS BONIC
SI TREBALLEM
EN EQUIP**

**SANCIONS DE
FINS A 600 €
PER COMBATRE
L'INCIVISME**

PLA ENDREÇA

**Ajuntament de
Barcelona**

L'any 2018 es va retirar l'estàtua d'Antonio López de Barcelona pel seu passat esclavista. Foto: Ajuntament de Barcelona

Encara que no ho sembli, la història de Barcelona està estretament lligada a un passat esclavista. Si bé molts poden pensar que l'esclavització, el comerç i el tràfic de persones, així com la seva explotació en plantacions de sucre i tabac, són fets que només van tenir lloc en indrets com els Estats Units, la veritat és que Catalunya i l'àrea metropolitana de Barcelona van participar activament en aquest negoci.

Perquè ens en fem una idea, entre el 1789 i el 1845, gairebé el 25% dels vaixells de negrers que van entrar a l'Havana (Cuba) eren embarcacions catalanes. A més, segons el mapa *Espanya esclavista* elaborat per Martín Rodrigo, investigador de l'Institut d'Història Jaume Vicens i Vives, de la Universitat Pompeu Fabra, avui dia encara perduren una cinquantena de rastres materials del passat esclavista metropolità. I, per si això no fos prou, les investigacions han confirmat fins a 40 noms d'empresaris, armadors, comercials i capitans de vaixells catalans que es van enriquir de tot plegat, entre els quals destaquen figures metropolitanes com l'economista Joan Güell Ferrer –pare del reconegut polític i mecenes Eusebi Güell– o el banquer i senador espanyol Antonio López.

El 25 de març, amb motiu del Dia internacional de memòria de les víctimes de l'esclavitud i del tràfic transatlàntic d'esclaus, es recorda anualment aquest passat, i des del *Línia* ho hem volgut fer de la mà de diferents experts en la qüestió. Amb ells resseguim la història d'aquesta herència esclavista i, a més, posem l'accent en la manera com s'està recordant. Com evocuem la memòria colonial de la nostra metròpoli, de la qual els nostres avantpassats van ser-ne participants actius?

UN FENOMEN EN DOS ACTES

Àngels Casals, professor d'Història Moderna a la UB, explica que hi ha dos moments essencials pel que fa a la presència d'un passat esclavista a l'actual àrea metropolitana. En primer lloc, a finals de l'edat mitjana, quan "Barcelona es transforma en un punt neuràlgic tant pel que fa a la venda com a la presència d'esclaus", afirma l'expert. En aquell moment, Casals assegura que fins al 15% de la població barcelonina eren persones esclavitzades, principalment "provinents del nord d'Àfrica, dels Balcans i del Mar Negre", les quals eren forçades a treballar com a mà d'obra en activitats portuàries en ciutats com Mataró o en àmbits domèstics –cases, tallers i obradors– de la capital catalana.

El segon període clau del passat esclavista metropolità se situa entre finals del segle XVIII i durant tot el segle XIX, un moment en què Barcelona es converteix, progressivament, en un centre mercantil fonamental per al tràfic transatlàntic i el comerç de persones. Al contrari que al segle

El passat esclavista de la metròpoli

A Barcelona i a la seva àrea metropolitana encara perduren restes materials, culturals i ideològiques de l'herència esclavista. No van ser fets aïllats. Tampoc un 'negoci' protagonitzat per uns quants. Resseguim la història de la mà d'experts i posem damunt la taula què queda de tot plegat

XV, però, aleshores es tractarà d'un negoci opac i no es farà de forma evident o directa a les costes catalanes.

De fet, David Martínez, professor d'Història a la UAB, relata que, d'entrada, en aquesta època "no hi ha constatació directa que els ports de Mataró o de Barcelona fessin comerç amb esclaus", sinó que, en tot cas, el negoci es va fonamentar en les inversions dels catalans al conegut com a "comerç triangular", una

ruta comercial esclavista el nom de la qual fa referència al trajecte que feien els vaixells a través de l'Atlàntic entre Europa, Àfrica i Amèrica per traficar.

En concret, el viatge era el següent: els bucs europeus anaven fins al continent africà per intercanviar els seus productes –armes, metalls i roba– per persones. D'aquí, els vaixells navegaven fins a terres americanes per vendre-les a propietaris de plantacions i, finalment, les embarca-

cions tornaven a Europa amb tota mena de productes, com sucre, tabac i cotó de les mateixes explotacions esclavistes. Un comerç on fer fortuna que, alhora, també implicava certes expedicions en les quals es raptaven homes, dones i nens de les seves comunitats d'origen, moltes de les quals desaparegudes avui dia.

QUI VA FER LA CIUTAT?

La participació catalana en el "comerç triangular" tenia dos ves-

sants. Per una banda, les cares visibles que capitanejaven els vaixells que traficaven amb persones esclavitzades i, per l'altra, els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per fer negoci i enriquir-se.

Tal com explica Casals, "encara no s'ha pogut quantificar tota la gent que va invertir en el tràfic d'esclaus i quin impacte econòmic va tenir sobre el conjunt de la població". Ara bé, sí que s'ha pogut documentar la participació

Com ho reparem?

● A l'àrea metropolitana, i especialment a Barcelona, el passat esclavista i colonial és evident a l'espai públic. Basha Changue, formadora de l'organització SOS Racisme i exdiputada de la CUP al Parlament, remarca que s'ha fet poca cosa per retirar els símbols i les representacions que glorifiquen l'època colonial, malgrat tenir un "impacte en l'imaginari col·lectiu a l'hora de normalitzar la deshumanització de persones negres o de mantenir la jerarquia racial". En aquest sentit, Changue argumenta que, lluny de mirar-se de

Segons l'exdiputada de la CUP, la història esclavista de la metròpoli és un dels focus d'origen del racisme actual –especialment contra les persones negres–, cosa que, alhora, es tradueix en diferents formes de racisme institucional, com ara "la violència policial, l'exclusió residencial o el desemparament de les comunitats negres"; enumera.

Enmig d'aquest context, Changue destaca que l'educació i la memòria històrica colonial són clau. "Quan parlem de memòria colonial no és per viure instal·lats al passat,

No es tracta només de "resignificar carrers o treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos que deshumanitzen les persones no blanques"

forma crítica i amb coneixements de les implicacions racials que comporten, en realitat tot plegat són "símbols d'orgull a la ciutat".

A banda de la retirada de l'estàtua del banquer i esclavista Antonio López l'any 2018, no s'ha fet gaire res més per eliminar la ideologia colonial de l'espai públic. Tampoc per recordar el benefici econòmic que va suposar l'esclavitud per a la construcció de la ciutat. "Tot l'Eixample es va aixecar amb diners de l'exploració de colònies d'ultramar, així com el front marítim i el Moll de la Fusta", afirma Changue.

Què implica, doncs, no revisitar tot aquest passat de forma crítica?

sinó que entenem que només es pot projectar el futur si reparem l'origen del racisme actual, que per a nosaltres és clarament una conseqüència del passat colonial", afegeix la formadora de SOS Racisme, apuntant que només així serà possible un canvi de paradigma.

No es tracta únicament de "resignificar carrers i places o de treure estàtues", sinó de "trencar amb tots els discursos i relats que estan directament lligats a la deshumanització de les persones no blanques i que fomenten la violència sobre aquests cossos"; insisteix Changue. Almenys si es vol "construir un futur per a una Barcelona realment multicultural", conclou.

de figures de la burgesia catalana en aquest negoci esclavista. De fet, moltes són les grans personalitats de l'època modernista; homes admirats i glorificats pel pensament avantgardista i per ser els promotors dels grans avenços a les ciutats catalanes. Destaquen, per exemple, les inversions de l'indià i negrer Josep Xifré per fer els Porxos d'en Xifré, actualment al districte de Ciutat Vella, o el cas de l'esclavista Miquel Biada, popularment conegut per impulsar el primer ferrocarril peninsular entre Barcelona i Mataró.

Amb tot, continua Casals, "la gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample que s'estaven construint a l'època".

EL LLEGAT INCOMPLET

Davant d'això, com recordem, doncs, el nostre passat esclavista? O, millor dit, com tractem l'herència colonial d'una metròpoli quan la historiografia assenyalava que part de la construcció de la capital catalana es va fer a partir dels beneficis d'un negoci basat en el rapte, el tràfic i l'exploatació d'éssers humans?

Pel que fa a la memòria històrica, Casals apunta que cal fer "bona recerca per esbrinar tot el que no sabem i divulgar i explicar amb claredat i de forma objectiva tot el que s'ha descobert". A més, l'expert afegeix que "també s'ha de parlar de les conseqüències que tot això va tenir, tant en la societat que va beneficiar com en la que va perjudicar". I a partir d'aquí, insisteix Casals, actuar en conseqüència. "Després de presentar aquest debat al gran públic, el que no has de fer és posar noms de carrers als esclavistes, glorificar-los i fer-los homenatges o biografies apologetiques, sinó explicar qui eren realment. Que la gent sigui conscient del preu de la història i del fet que el benestar de les societats occidentals es va aixecar damunt d'això", sentència.

Per la seva banda, Oriol Regué, historiador especialitzat en esclavitud, treball forçat i migracions forçades i professor a la Universitat de Lleida, parla de la necessitat de construir aquesta memòria històrica més enllà dels esclavistes. L'emissió de documentals com *Negres. El passat esclavista de Catalunya* l'any 2023 o l'última exposició feta sobre el tema al Museu Marí-

En el negoci esclavista hi havia les cares visibles que traficaven amb persones i els inversors: els que, a grans trets, van pagar tot l'entramat per enriquir-se

"La gent que va invertir i beneficiar-se del tràfic d'esclaus també va ser la que després va pagar les cases de Via Laietana, del Passeig de Gràcia o de l'Eixample", diu Casals

tim –*La infàmia. La participació catalana en l'esclavitud colonial*– constaten que es tendeix a parlar d'aquest passat centrant-se, sobretot, en els negres catalans en comptes de posar el focus en les persones esclavitzades. Un prisma que deshumanitza les víctimes i que les col·loca com una conseqüència material d'un fenomen passat.

Quin és el problema d'aquesta narrativa? Regué creu que fa que l'esclavisme s'entengui "com un mal moral molt genèric" en el qual només "hi ha una condemna cap a l'esclavitud, però no es va més enllà dels esclavistes ni s'aprofundeix en la memòria de les persones que van interactuar i reaccionar a tot el que els van fer els catalans", reflexiona l'expert.

Com s'hauria de treballar, doncs, aquesta memòria des de l'òptica de les persones esclavitzades? Segons l'historiador, posant el focus en diverses realitats. Des de les més evidents, com ara la resistència de les grans revoltes contra els propietaris esclavistes, fins a les que s'obvien amb més facilitat i que, per exemple, estan lligades al dia a dia de les plantacions. "Una plantació de sucre podia arribar a tenir 300 esclaus. Això és una comu-

nitat que s'organitzava, que creava vincles, que es relacionava entre si i que vivia el seu dia a dia", diu Regué, per al qual "les formes de resistència no han de ser sempre heroiques i impressionants, sinó que també en formen part actes tan quotidians com el fet de tenir fills a la plantació". "Tot això existia i també mereix ser recordat. El llegat català de l'esclavitud no pot centrar-se únicament en els esclavistes o pensar en els esclaus només com a xifres", conclou Regué.

Si bé aquest canvi de perspectiva pot semblar força trencador, la veritat és que ja fa anys que la historiografia el posa en pràctica. Ara bé, la realitat del debat públic és una altra. Sembla que encara estem lluny de poder parlar de les implicacions de l'esclavisme català des de tots els seus vessants, sense moralines i responsabilitzant-nos de la nostra herència colonial. La qüestió, al cap i a la fi, potser rau a preguntar-nos què estem fent avui dia per recordar tots els llegats.

Un reportatge de **Laura Santos**

L'Ajuntament bonificarà els impostos locals als comerços afectats per grans obres. Tots els grups municipals, excepte comuns i socialistes, han votat a favor d'aquesta iniciativa. Els comerços rebran bonificacions de fins al 80% de l'Impost d'Activitats Econòmiques.

Comerç i seguretat: veus per a l'optimisme i el pessimisme

DEBAT ▶ L'últim baròmetre de l'Ajuntament tornava a situar la inseguretat com la principal preocupació dels barcelonins. Amb aquestes dades com a teló de fons, les grans entitats de comerciants de la ciutat, Barcelona Oberta i Barcelona Comerç, fan balanç de la situació actual quan el mandat actual arribarà aviat al seu equador. Per a uns, la situació ha millorat durant els darrers anys; per als altres, encara queda molta feina per fer.

En un acte amb el tinent d'alcalde de l'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim d'Interior, Albert Batlle, el president de Barcelona Oberta, Gabriel Jené, assegurava fa pocs dies que "Barcelona no és una ciutat segura". De fet, per a Jené, "s'està produint un efecte crida dels delinqüents".

Entre les mesures que proposa el representant dels comerciants de Barcelona Oberta per millorar la situació hi ha l'augment de la il·luminació dels carrers o la instal·lació de més càmeres de videovigilància que

El president de Barcelona Oberta, Gabriel Jené, i Albert Batlle. Foto: Foment

permetin acabar amb els "guetos" d'alguns barris del centre.

Per la seva banda, Batlle recordava que els delictes han baixat durant l'actual mandat municipal. A més, recordava que està en marxa un pla contra la multireincidència, amb més presència policial al carrer.

En aquest sentit, l'altra gran associació de comerciants, Bar-

celona Comerç, afirma que "és evident que la seguretat ha augmentat darrerament". En declaracions a aquesta publicació, el president de l'entitat, Pròsper Puig, assegura que el comerç viu "un moment de més tranquil·litat, malgrat que encara hi ha petits furtis", i afegeix que "els robatoris, les intimidacions i la violència han baixat".

Collboni situa la restauració i el comerç com a sectors clau

ECONOMIA ▶ L'Ajuntament ha situat el comerç i la restauració com a dos dels sectors que seran fonamentals per al progrés de la ciutat. El consistori, tal com ha explicat l'alcalde Collboni, vol impulsar l'activitat econòmica de la ciutat, crear ocupació de qualitat i reforçar la competitivitat de les empreses.

Per a aconseguir-ho, l'Ajuntament ha anunciat la posada en marxa del pla Barcelona Impulsa, que invertirà 890 milions d'euros per diversificar l'activitat econòmica barcelonina. Aquest programa assenyalava 10 àmbits econòmics prioritaris que s'intentaran potenciar: comerç, restauració, salut, ciència, economia social

i solidària, tecnologia i digital i indústries creatives, entre d'altres.

De moment, el consistori proposa una inversió de 890 milions d'euros en el període 2024-2027. A més, durant els pròxims 10 anys, el pla preveu la creació de fins a 180.000 llocs de feina. El Barcelona Impulsa inclou 246 milions d'euros compromesos del 2024 i 215 milions per a l'any 2025.

La Fundació Barcelona Comerç, que va assistir a la presentació del pla, ha remarcat que en el futur "el comerç de proximitat ha de continuar sent motor de progrés, vida urbana i cohesió social".

L'acte de presentació del pla Barcelona Impulsa. Foto: Ajuntament

“Al llarg de la història,
<Anònim> va ser una dona.”

VIRGINIA WOOLF

OBSERVATORI CULTURAL DE GÈNERE

Més de 10 anys treballant per la igualtat en la cultura

observatoricultural@gmail.com

La concentració més gran de comerç

al tram de carrer més petit de Barcelona

El comerç local surt al carrer

La festa del comerç

Els pobles antics celebraven l'arribada de la primavera amb grans festes populars carregades de mística. Ara som ciutadans molt més sofisticats, però continuem celebrant l'arribada del bon temps. I hem trobat maneres pràctiques i divertides de fer-ho, com la festa del Comerç al Carrer del 10 de maig, a Gràcia. Aquell gran dia, des de les 10 fins a les 21 hores, els comerciants de proximitat sortiran al carrer per mostrar la gran oferta de productes i serveis que fa de Gràcia un referent en aquest àmbit. Tots els sectors estaran molt ben representats i, per descomptat, trobareu nombrosos espais de degustació als bars i terrasses.

Una de les particularitats d'aquesta jornada, que ja és tradició a Gràcia, és la festa infantil integrada a l'acte. Els nens i nenes podran gaudir d'atraccions espectaculars com el popular bou mecànic, un dels preferits del públic, una carpa de maquillatge i la presència de personatges de Disney que es passejaran per les parades i interactuaran amb els nens. Una altra activitat molt reeixida és el taller educatiu que oferiran els Mossos d'Esquadra. Fruit de la seva col·laboració amb l'eix comercial, els policies portaran vehicles i equipament i els infants podran veure'ls de prop i conèixer de primera mà la seva experiència. Sens dubte, un bon dia per passar en família i descobrir tot el que ofereixen els comerciants de Gràcia.

www.facebook.com/GraciaBotiguers

[@gracia_comerc](https://www.instagram.com/gracia_comerc)

www.graciacomerc.com

Línia i Barcelona Comerç impulsen un cicle de conferències amb els presidents dels eixos

ACORD ▶ Portar els presidents dels 23 eixos comercials dels barris de Barcelona a un local cèntric com és l'Espai Línia per parlar de quina és la seva aportació a la ciutat. De la mirada, les necessitats i les prioritats que plantegen. I tot plegat en el marc d'una visió global barcelonina.

Aquest és l'objectiu del nou cicle de conferències que han acordat impulsar els diaris *Línia* i la Fundació Barcelona Comerç i que, sota el títol de *Les altres centralitats: els eixos comercials dels barris de Barcelona*, vol contribuir a reforçar el comerç de proximitat en un moment de canvis i de transformació accelerada del sector.

El president de Barcelona Comerç, Pròsper Puig, i el director general del Grup Comunicació 21, Marcelo Villanueva, han firmat l'acord per a la celebració del cicle, que serà d'accés lliure i amb públic i que també compta amb el suport de Barcelona Difusió, l'agència pont entre la publicitat i el comerç local metropolità.

Els diaris *Línia* fa més de 20 anys que estan compromesos amb el petit comerç dels barris,

El president de Barcelona Comerç, Pròsper Puig, i el director general del Grup Comunicació 21, Marcelo Villanueva, firmant l'acord. Foto: Línia

donant-li projecció i visibilitat tant a nivell periodístic com publicitari, i ara hi sumen una tercera pota: aquest ambiciós cicle de conferències presencials a l'Espai Línia.

UN CICLE DE PRIMER NIVELL

El nou cicle amb els presidents dels eixos comercials dels barris de Barcelona comptarà amb

l'organització i la coordinació de l'equip professional de l'Espai Línia. Les conferències es duran a terme a la sala auditori i a cada sessió hi haurà una recepció al Cafè Espai Línia amb cafè i cava per als assistents, cortesia de *Línia*.

Les dates de les conferències s'aniran programant progressivament i aviat s'anunciaran

les primeres sessions, amb l'objectiu que abans de les properes eleccions municipals (maig del 2027) tots els presidents dels 23 eixos comercials dels barris hagin pogut passar per l'Espai Línia, al centre de Barcelona, a explicar els seus projectes i a enriquir un debat conjunt de ciutat que cal impulsar i reivindicar.

UN ESPAI OBERT A TOTHOM

L'Espai Línia (carrer Girona, 52) és el primer centre de comunicació de proximitat. El local, de 400 metres quadrats, està obert a tothom. A més d'exposicions de gran format, acull conferències i debats, i posa a disposició d'entitats i d'organitzacions, gratuïtament, una sala de conferències ben equipada.

Passat, present
i futur del
**Periodisme
LGTBI+**

Exposició oberta al públic

espai línia
c/ Girona, 52

MITJANS DE PROXIMITAT, EL BATEC DE LA COMUNITAT.

Tota comunitat necessita un cor, un cor per fer-la bategar, per crear vincles, per reforçar la identitat, per arrelar-nos al territori. I en un món de canvis i d'incerteses, oferir informació propera amb un periodisme rigorós i de confiança.

AMIC, 600 mitjans de proximitat, a tots els territoris de parla catalana.

amic

Concert de pop ● **Marta Knight, a la Vol**

La cantant de Martorell Marta Knight actuarà el 16 de maig a les 20 h a la Sala Vol del barri del Poblenou de Barcelona després de publicar el seu últim senzill, *Unbothered*, carregat de pop, indie i molta emoció.

L'art que repensa el barri de Bellvitge

INICIATIVA ● “El meu avi netejava altells a Bellvitge, i alguns, com el nostre, van quedar abandonats, i per això el vam recuperar”, explica Javi Morera, net d'un treballador de l'Hospitalet que, juntament amb Sílvia Galí, ha reformat un altell al número 87 de l'avinguda d'Europa. Ara fa un any, el van convertir en un espai que acull residències artístiques amb treballs que aborden problemàtiques socials i urbanístiques del barri.

AFAVORIR EL CANVI

Aquest projecte, anomenat L'Haltell, està format per Morera, que és urbanista, i Galí, mediadora cultural.

Morera ja havia treballat en aquest barri, però s'adonava que les propostes “no arribaven a la ciutadania”. Tanmateix, els dos membres sabien que Bellvitge era una zona amb un fort moviment veïnal, amb iniciatives com *No més*

blocs, i, per això, passat un temps, van obrir les primeres convocatòries artístiques per a creadors perquè desenvolupin projectes artístics durant mesos al nou local. El passat mes de març va acabar el projecte de l'artista i antropòloga Ana Echeverría, anomenat *Laboratorio de prácticas micelares*, que recupera la memòria històrica de Bellvitge amb recorreguts i arxius sonors.

FUTURS PROJECTES

L'artista i els membres de L'Haltell han entrat en contacte amb l'associació de veïns de la zona i, després, Echeverría ha creat un mapa interactiu per conèixer les històries del barri.

Aquests dies ja planifiquen un nou projecte, *Overthinking Overflowing*, per explorar la possibilitat d'una esplorada cívica a la zona de Bellvitge, tocant al riu Llobregat.

Entre llibres i sense drogues: al Prat, la música es llegeix

LECTURA ● A la sala de concerts de La Capsa, al Prat de Llobregat, hi ha una activitat mensual anomenada *Book Clubbing*, on es comenta un llibre vinculat a la música. Les sessions són gratuïtes, tenen lloc l'últim dijous de cada mes i les condueix la periodista musical Eva Sebastián.

El projecte va néixer l'octubre passat per tal que els aficionats a la música poguessin gaudir-ne sense els excessos habituals: “Vam voler crear un espai per gaudir de la música de dia i en un ambient distès”, explica Lucía Vilchez, coordinadora del projecte. Cada mes, els assistents poden obte-

Les sessions del club de lectura musical són gratuïtes i es fan l'últim dijous de cada mes

nir, a la Biblioteca Antonio Martín del Prat, el llibre pertinent, i aleshores n'han de fer la lectura i pensar quins temes volen debatre.

GENERAR DEBAT

L'objectiu de les set trobades és, doncs, que tothom hi digui la seva, sense necessitat de ser un expert en la matèria. Un dia, per exemple, “n'hi va haver un que va dir que la música urbana és un crim”, comenten.

La sessió d'abril es farà el dia 27 i girarà al voltant de *Baleàric*, de Luis Costa i Christian Len, i comptarà amb la presència i una actuació de Costa. “Parlar amb els autors serveix per adonar-se de tot el que hi ha darrere d'un llibre”, apunta Sebastián.

Històries de vida i de mort que es teixeixen a Cornellà

Foto: Col·lectiu Tramadoras

EXPOSICIÓ ● Claudia Falquez sempre viatja amb un petit teler a la maleta. Ella és una de les tretze dones, d'edats i d'origens diferents, que hi ha darrere d'*Entre fils, habitant el teixit*, una exposició de tapissos a càrrec del Col·lectiu Tramadoras que es pot visitar al Castell de Cornellà.

La mostra està dividida en tres blocs: *El misteri de l'existència*, *Teixir-se* i *Oda tèxtil a la natura*. A cada sala s'hi poden veure peces que aborden temes profunds com la natura, el dol i la felicitat. A l'última secció hi trobem *Cosecha IV*, un dels tapissos de Falquez que homenatja el blat de moro del seu país d'origen, Colòmbia.

REIVINDICAR UN VELL OFICI

Presentar obres treballades durant tants anys, i que tracten temes tan profunds, fa pensar a les artistes que avui dia “no s'aprecia prou la feina tèxtil”, i encara menys quan les feines artesanals són vistes com “una moda temporal, com es veu amb el macramé”.

L'exposició es pot visitar fins al 27 d'abril de dilluns a divendres de 10 h a 14 h i de 17 h a 20 h, i els matins del cap de setmana.

El projecte va començar fa un any. Foto: L'Haltell

Salvadiscons: una 'peixera' musical amb més de 8.000 vinils al barri del Poble-sec

REFUGI CULTURAL ● Són quarts de nou de la nit i a la plaça de Santa Madrona del barri barceloní del Poble-sec uns joves seuen maldestrament en un banc i esclafen llaunes amb les mans. Potser també venen a conèixer Salvadiscons com nosaltres. Tiren carrer avall. Un altre dia serà.

Donant-hi una primera ullada, aquesta associació cultural sorprèn pel seu aspecte de peixera musical. Des de fora, es veuen unes enormes prestatgeries de fusta que acullen més de 8.000 vinils.

El bon rotllo comença tan bon punt hi entres. Ens reben tres socis, en David Ayllón, en Salva Torras i la Valentina

Montone, melòmans de soca-rel, que expliquen que tot aquest sarau va començar fa deu anys amb Torras i un antic soci, en Jordi Ribé. Tots dos estaven vinculats a la música i van comprar 600 discos d'un local nocturn i d'un segell que tancaaven. Passat un temps, el juliol del 2021 van obrir aquest local i van començar la compra i venda de discos, amb un focus especial en la música negra. A part, ofereixen sessions de discjòqueis de dimecres a diumenge, així com tallers per aprendre a punxar.

Salvadiscons, amb més d'11.000 socis, és, per tot plegat, un punt de trobada per a amants de la música.

Salvadiscons és al barri barceloní del Poble-sec. Foto: Joanna Chichelnitzky

línia el diari metropolità

El mitjà que més creix

295.861
lectors metropolitans

usuaris únics de l' 01/03 al 31/03 del 2025 www.linia.cat

 grup comunicació21

Bàsquet | El Bàsquet Safa Claror visita el Joventut les Corts

El conjunt gracienc visitarà el Joventut les Corts el pròxim 27 d'abril a les 17.45 hores, en partit corresponent a la 25a jornada de Copa Catalunya. El Bàsquet Safa Claror hi arribarà després de la victòria per 65-42 contra el Nou Bàsquet Olesa del passat dia 5.

Àlex Cano: quan la fidelitat és lògica

» El capità del CE Europa ha jugat més 500 partits amb l'entitat i somia amb l'ascens a Primera RFEF
 » "Sempre has d'intentar ser el primer a renovar i a donar exemple, i arrossegar els companys", diu Cano

Toni Delgado
GRÀCIA

Quan dones i reps, i et sents estimat i valorat, les coses flueixen. I no hi ha cap dubte que des que Àlex Cano (Barcelona, 1988) va arribar al CE Europa, l'estiu de 2009, el central ha sentit que el club el cuidava i l'elogia, i que formaven part d'un projecte en comú preciós.

Pedro Dólera, que l'havia dirigit al CD Marianao, va ser qui va apostar perquè el barceloní vestís la samarreta gracienc amb 19 anys. Cano estava en un gran moment de forma i confiança, tenia ofertes d'equips de Tercera Divisió i havia marcat 10 gols. "Si al teu tècnic el fitxa l'Europa, i et diu que l'acompanyis, la decisió és fàcil. A més, t'incorpores a un club històric", confessa Cano, en una entrevista de l'entitat.

El central somia a pujar a Primera RFEF. De moment, l'equip ja té assegurat disputar el play-off d'ascens. Un objectiu que Cano no va poder assolir fins al seu quart curs al club. "Sempre rebia ofertes, però el Pedro no em deixava marxar. Era un estira-i-arronsa. A l'Europa ja tenia moltes coses: el segon any em va fer un dels capitans i, amb 24 o 25 anys, ja n'era el primer", recorda, agraït.

Assumir la capitania tan jove li va donar una responsabilitat extra. "Sempre has d'intentar ser el primer a renovar i a donar exemple, i arrossegar a la resta de companys. Has de ser el cap visible", enraona Cano.

UN DIUMENGE "RODÓ"

El 16 de març, a les cinc de la tarda, el central va arribar als 500 partits amb el CE Europa, al Camp d'Esports i contra el Lleida CF. "Celebrar l'efemèride amb una victòria va fer que fos un diumenge completament rodó. A

Hèctor Ibar, el president, i el capità, Àlex Cano. Foto: Àlex Martínez/CEE

més, vam acabar líders. 500 partits és una xifra que no m'hauria imaginat quan vaig arribar aquí. Era un nen. A l'Europa m'he fet gran", comparteix.

Quan li pregunten pels seus records més especials, el barceloní en tria dos. El primer, la Copa Catalunya, que van aixecar el 25 de març de 2015 contra el Girona FC (2-1), al Nou Sardenya i davant 3.140 espectadors. "Guanyar un títol per a nosaltres, que

no hi estem acostumats, i que fos la Copa Catalunya, va ser molt especial", destaca. Cano també es queda amb el primer ascens: "Feia moltíssimes temporades que buscava aquest dia. Ja em pensava que no arribaria mai...".

EL NARCÍS SALA

El central mai ha perdut al Narcís Sala, l'estadi del gran rival, la UE Sant Andreu. En l'últim derbi (1-1), disputat el 30 de març, Cano va

ser clau quan, amb 0-0, va robar-li la pilota amb la punta de la bota a Marcos Mendes, que es plantava sol davant de Juan Flere. Després, ja amb el 0-1 anotat pel seu germà petit Jordi, va tenir el 0-2 amb una rematada de cap. Més endavant, el 6 d'abril, Cano rebria l'homenatge pels 500 partits al Nou Sardenya, en la victòria per 2-1 contra el CE Sabadell FC. De nou, el goleador va ser el seu germà Jordi, que va sumar dos gols.

"Àlex, ets un crac i un referent per a tots els nens del futbol base i els entrenadors que t'hem entrenat", l'elogia Pedro Dólera. "Soc afortunat de poder gaudir al teu costat i només puc animar-te. Tu seràs qui es posi sostre. La figura de llegenda en el club és més que merescuda", el retrata Alberto González, l'actual entrenador de l'equip i amb qui va compartir 13 temporades consecutives al centre de la defensa del CE Europa. Perquè, a vegades, la fidelitat és lògica.

Cru Roja

UCRAÏNA ENS NECESSITA

COL·LABORA-HI

www.cruzroja.es

BIZUM al **33512**

900 104 971

Envia **SMS** amb la paraula **UCRANIA** al **38088** i dona **3€***

TRANSFORMA LA TEVA APORTACIÓ

5€ Manta (individual)

33€ Set cuina (5 persones)

20€ Tendals plàstics 4 x 6 metres

*L'import íntegre (3€ IVA ínc.) del missatge es destinarà a Cru Roja Espanyola. (Movistar, Vodafone, Orange, *Yoigo, Euskaltel). Alt. client 900 104 971 donativos@cruzroja.es. Pol. Prot. dades www.cruzroja.es (imatge: Maksym Trebukhov / Ukrainian Red Cross Society)

ENTRENA AMB
PASSIÓ

0€
MATRÍCULA

ÀCCURA BRUC
 Bruc, 122 Barcelona
 T. 93 208 22 00
 info.bruc@accura.es
 www.clubsaccura.es

*Consulta condicions a recepció.

Viu en línia

videojocs | **Burden of Command**

Es tracta d'un joc de rol i d'estratègia per a ordinador que porta el jugador a dirigir una companyia d'infanteria en la Segona Guerra Mundial.

No t'ho perdís

Foto: FANGO

FANGO

Aquesta primavera, FANGO torna a convertir la Monumental de Barcelona en un espai festiu, amb dues noves propostes musicals. La primera, el 12 d'abril, porta el nom de *Canela a Rama* i fusiona la rumba més de carer amb l'electrònica en diverses sessions en directe de DJ. La segona, *Indie is NOT dead*, el 17 de maig, recuperarà aquest estil de música amb actuacions de grups en directe. Més enllà de la música, el festival també comptarà amb una variada oferta gastronòmica, amb una selecció de *food trucks* amb tota mena de menjars.

Famosos

La *influencer* Aida Domènech, popularment coneguda com a Dulceida (Montgat, 1989), ha estrenat la seva pròpia docusèrie, *Dulceida al desnudo 2+1*. Es pot veure a *Amazon Prime* des del 4 d'abril i segueix la creadora de contingut al llarg d'un any. Més enllà de mostrar el seu dia a dia i tot el que hi ha darrere dels vídeos que penja a les xarxes socials, també treu a la llum moments íntims de la seva vida i carrera professional. La docusèrie continuarà pròximament amb una segona temporada, centrada en el seu matrimoni i el naixement de la seva filla. Dulceida destaca per ser la primera *blogger* d'Espanya i, més enllà de les xarxes, per haver treballat de model i d'actriu. També és famosa per haver estat una de les primeres figures públiques a declarar la seva bisexualitat. Ha guanyat diversos premis, com el Best Influencer Forbes 2022.

La fitxa

QUI ÉS?

D U L C E I D A

ÉS FAMOSA PER...

Ser una reconeguda 'influencer'

És considerada la primera *blogger* d'Espanya

QUÈ HA FET?

Presentar la seva docusèrie

Revela les seves intimitats i moments més personals

A LES XARXES...

Felicitations per la producció

Els fans descobreixen una nova faceta de Dulceida

Llibres

El loco de Dios en el fin del mundo
Javier Cercas

Es tracta d'una novel·la que aborda una de les preocupacions fonamentals de la societat actual: el paper de la religió i de l'espiritualitat avui dia i la recerca de la immortalitat. Ho fa partint d'una proposta que li va fer el Vaticà, que, de forma insòlita, li va oferir fer un viatge a Mongòlia juntament amb el papa Francesc.

Teatre

Un monstruo viene a verme
José Luis Arellano

Arriba al Teatre Apolo de Barcelona l'adaptació teatral de la novel·la de Patrick Ness que Juan Antonio Bayona va portar a la gran pantalla. Explica la història d'en Conor, un nen de 13 anys que cada nit té el mateix malson des que la seva mare va caure malalta. Amb un monstre que se li apareix al jardí, viu diferents aventures, fins que decideix fer front a les seves pors.

Música

Post
Carles Viarnès

El pianista i compositor Carles Viarnès presenta aquest disc, amb una nova sensibilitat que posa èmfasi en els detalls, el retorn a l'atenció plena i la contemplació. El músic compagina el seu instrument habitual, el piano, amb l'hiperorgue que tants bons resultats creatius li va donar en el seu anterior àlbum, a més de fer servir seqüenciadors i sintetitzadors.

Pelis i sèries

Molt lluny
Gerard Oms

El film narra la història d'en Sergi, que viatja a Utrecht amb la família. Però abans d'agafar el vol de tornada a Barcelona, pateix un atac de pànic i decideix quedar-se a Holanda. Incapaç de donar una explicació lògica als seus, talla el contacte amb el passat. A partir d'aquell moment, haurà de sobreviure sense diners, sense casa i sense parlar l'idioma.

ESTILS DE VIDA

Abans que et cremis, fes això

Foto: Freepik

📌 SALUT LABORAL

Un estudi impulsat per l'UGT revela que gairebé un 40% dels sanitaris presenten nivells molt alts de la síndrome d'estar cremat per la feina, coneguda popularment per la seva terminologia anglesa, *burnout*. L'anàlisi parla només dels treballadors de l'àmbit de la salut, però aquest fenomen afecta molts altres sectors. És evident que la solució implica les estructures de poder de l'empresa, però hi ha algunes coses que podem fer com a treballadors per prevenir alguns d'aquests incendis.

Les principals raons per estressar-se, segons l'informe, són la falta de reconeixement, l'elevat ritme de treball i la falta de suport per part dels supervisors. Tres factors que ben segur es reproduïxen en molts llocs de treball. Per corregir-ho, en primer lloc, hem de fer valdre la nostra feina i recordar totes les tasques que assumim. També podem proposar millores en l'organització, perquè s'adapti millor als ritmes de treball. Finalment, cal demanar el suport que calgui, per escrit i amb bons arguments.

En paral·lel, i per si de cas, els especialistes en *burnout* recomanen aprendre a desconnectar fora de la feina, combinant activitats d'oci i físiques que ens ajudin a apagar els focs interiors.

Les claus

SUPORT

Cal avançar-se a les situacions d'estrès i reclamar ajuda si sentim que les càrregues de feina o les responsabilitats són excessives

ESPORT

Les activitats físiques i l'esport contribueixen a descarregar tensions acumulades al llarg de la jornada laboral

VINCLES

Quedar amb amics o familiars després de la feina ens permet desconnectar de les obligacions i mantenir els vincles afectius

FLEXIBILITAT

En situacions estressants, tant a la feina com a casa, convé organitzar-se d'una forma més natural i flexible

Foto: Freepik

PROMO INICIACIÓ!

CLASSES DE TANGO
DIMECRES 19 hs

CLASSES MULTINIVELL
DIMECRES 20 hs

MILONGA
DIMECRES 21 A 00 hs

Primera classe gratuïta

La Despeinada Tango

www.ladespeinada-tango.com
+INFO 697 64 71 00
C/ Olivera, 55 Poble Sec / Plaça Espanya

Juvé & Camps

El valor d'obrir camí

www.juveycamps.com